

היום נלמד בעזרת ה':

ברכות דף כב

השוני בין שאר טמאים לבעל קרי: לימוד התורה צריך להיות באימה וביראה וברתת ובזיע כפי שהיה במעמד הר סיני, ולכן כל הטמאים מותרים בלימוד תורה כיון שהם יכולים ללמוד באימה וביראה, לעומת זאת בעל קרי אסור כיון שטומאתו באה לו מתוך קלות ראש וזחות הדעת.

אמר רב נחמן בר יצחק, נוהגים להקל כדעתם של שלשה זקנים: (1) כרבי אלעאי לענין מצוות ראשית הגז, שנוהגת רק בארץ ישראל ולא בחו"ל. (2) כרבי יאשיה לענין כלאים, שעובר על איסור 'כלאי הכרם' רק כשזורע חיטה שעורה וחרצן ב'מפולת יד' (= בבת אחת). (3) כרבי יהודה בן בתירא לענין בעל קרי, שדברי תורה לא מקבלים טומאה, ומותר לבעל קרי לעסוק בתורה.

וכן כשבא זעירי מארץ ישראל לבבל אמר שביטלו את תקנת הטבילה לבעל קרי, ומותר לו לעסוק בתורה. ויש אומרים שזעירי אמר שביטלו את חובת נטילת ידים לתפילה - במקרה שאם יחזר אחר מים יעבור זמן תפילה.

נאמר בבבלייתא שבעל קרי יכול לטהר את עצמו לדברי תורה ע"י שיטילו עליו תשעה קבין מים, במקום טבילה. הגמרא דנה האם בן עזאי לימד ברייתא זו ברבים - כדי שלא ימנעו מללמוד תורה ומפריה ורביה במקרה שלא ימצאו מקוה לטבול, או שבן עזאי לימד ברייתא זו בצנעה - כדי שלא יהיו תלמידי חכמים מצויין אצל נשותיהם כתרנגולים (כיון שטורח להם לטבול).

הגמרא אומרת 'שגדר גדול גדרו בה' (= בתקנת הטבילה) כמעשה באחד שתבע אשה לדבר עבירה, ונמנע בגלל שלא היה לו מקוה לטבול.

בתקנת עזרא - האם יש הבדל בין בריא / חולה / ואנוס? רבא מכריע ש'בריא המרגיל וחולה המרגיל' (= אדם בריא או חולה ששימש מיטתו וגרם את הקרי לעצמו) צריכים טבילה בארבעים סאה, בריא לאונסו (= שראה קרי באונס) די לו בתשעה קבין, אבל חולה לאונסו פטור מכלום.

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

עוד בענין טהרתו של בעל קרי:

האם הטלת תשעה קבין מטהרת רק לגבי הלומד לעצמו, או גם למלמד לאחרים?
האם הקילו לבעל קרי לטבול בארבעים סאה מים שאובים (המכונסים בקרקע)? והאם
הקילו לו לטבול אפילו בתוך כלי?

משנה: היה מתפלל וזכר שהוא בעל קרי, יקצר את תפילתו (= יאמר רק את תחילת
הברכה וחתימתה).

ירד לטבול, ורוצה להספיק לקרוא קריאת שמע לפני הנץ, אם רואה שלא יספיק לצאת
מהמים ולהתכסות ולקרוא, יתכסה במים ויקרא. המשנה מבארת באיזה מים מותר לו
להתכסות.

אסור לקרוא קריאת שמע ליד מי רגלים או צואה, וצריך להתרחק מהם ארבע אמות.

גמרא: היה קורא בתורה וזכר שהוא בעל קרי, מגמגם וקורא (= קורא במרוצה), ורבי
מאיר סובר שאסור לו לקרוא יותר משלושה פסוקים.

היה מתפלל וראה צואה כנגדו, צריך להתרחק כדי שתהיה הצואה מאחוריו בריחוק 4
אמות. ואם אי אפשר, יתרחק לצדדים.

מי שהתפלל ואחר כך מצא שהיתה צואה במקום שהתפלל - האם חוזר ומתפלל, מכיון
שפשע בזה שלא בדק האם המקום נקי?

מושגים בדף

ראשית הגז: מצוה לתת לכהן מעט מהצמר שגוזז מצאנו, והיא אחת מ 24 מתנות
כהונה. **עד שיזרע חיטה שעורה וחרצן במפולת יד:** לדעת רב יאשיה איסור 'כלאי
הכרם' הוא רק כשהוא עובר על איסור כלאי זרעים וכלאי הכרם בבת אחת -
כשלוקח שני מיני זרעים וזרע אותם ביחד (= כלאים) בתוך הכרם.